

Beleidsplan 2015-2018

Inleiding

Verzetsmuseum Zuid-Holland (VMZH) zit door het grotendeels wegvallen van de provinciale subsidie midden in de overgangsfase van een volledig overheidsafhankelijke instelling naar een instelling die de ambitie heeft binnen een paar jaar op eigen kracht te kunnen functioneren. Wel kon na het wegvallen van de subsidie, dankzij de bijdragen van enkele weldoeners toch verder worden gegaan. In afgeslankte vorm, dat wel. Dat is op zijn zachtst gezegd geen sinecure om dat te verwezenlijken is een beleidsplan voor de komende jaren ontwikkeld.

In dit beleidsplan wordt aangegeven hoe het VMZH deze overgang kan realiseren en tegelijkertijd zijn missie optimaal kan blijven vervullen. Na een aantal inleidende hoofdstukken zal eerst de missie van het VMZH worden benoemd gevolgd door de visie en de doelstellingen. Daarna volgt een korte schets van de organisatie. Ten slotte volgt een plan van aanpak met de maatregelen die nodig zijn om het beleid feitelijk te realiseren. In de bijlage is een analyse (SWOT) van de situatie waarin het VMZH zich momenteel bevindt opgenomen.

Historisch perspectief

VMZH heeft de laatste jaren alle kaarten op educatie gezet, met bewust gekozen veronachtzaming van het museumgedeelte ten gevolge. Deze keuze was begrijpelijk en tot op zekere hoogte goed, want het bleek de weg naar (voorlopig) overleven te zijn. Dat laat onverlet dat de museale kant meer aandacht had moeten krijgen. Want het VMZH biedt momenteel één schamele wand met objecten, een aantal losse vitrines met wisselende inhoud, een gedateerd interactief spel, een TV met DVD's en het Tribunaal. Dat bezoekers soms teleurgesteld zijn, is niet vreemd.

De afdeling educatie had vanaf begin 2014 geen vaste medewerker meer, nadat in een eerder stadium ook al mensen waren ontslagen. Vervolgens zijn er in 2013 door de bereidwillige medewerking van vrijwilligers toch nog lessen gegeven aan scholieren. Het actief benaderen van scholen was voorbij, er waren immers geen mensen meer om dat te doen. Gelukkig is er een aantal enthousiaste vrijwilligers en een ZZP'er gekomen die 'educatie' nieuw leven in hebben blazen.

Halverwege 2013 sloot VMZH een overeenkomst met de Gemiva SVG Groep. Sindsdien zijn medewerkers met een (verstandelijke) beperking van de Gemiva actief bezig voor VMZH. Hun hoofdtaak is het revitaliseren van het bij het museum behorende lunchcafé en het uitvoeren van hand- en spandiensten, waaronder schoonmaakwerkzaamheden en het onderhouden van de museumtuin.

Vanaf september 2013 zijn er, voortkomend uit de co-creatiesessies, samenwerkingsverbanden met partners van uiteenlopende achtergrond met wisselend succes geïnitieerd. Veel nieuwe vrijwilligers werden bereid gevonden om zich in te zetten voor VMZH.

Verder zijn in 2013 de eerste stappen gezet voor sponsorwerving en het opzetten van de Vrienden van het Verzetsmuseum, het vehikel dat de één van de financiële motoren van VMZH moet gaan worden. Eind 2014 is deze aanpak verlaten en is gekozen voor een nieuwe aanpak waarbij externe professionele hulp ingeroepen is en wordt om de financiële basis te verbreden.

Eind 2013 is afscheid genomen van het oude bestuur om met een nieuw bestuur nieuw elan aan het VMZH te geven.

Het nieuwe bestuur is nu in functie en pakt de nieuwe uitdagingen daadkrachtig aan. Eén van de belangrijkste, zo niet allerbelangrijkste, activiteit is het vinden van sponsors die de continuïteit voor de komende jaren kunnen helpen garanderen.

Huidige situatie

locatie

Verzetsmuseum Zuid-Holland is gevestigd aan de Turfmarkt 30 in Gouda. Het gebouw is in eigendom van de Stichting Verzetsmuseum Zuid-Holland. Het gebouw bestond vroeger uit drie panden. Het oudste huis wordt al genoemd in 1359. Eén van de huizen droeg in 1593 de naam 't Witte Paert'. Van 1842 tot 1952 was hier een bank gevestigd met inwendig woonhuis, gesticht door de Weduwe Knox en Dortland. In 1934 werd de voorgevel vernieuwd en in 1937 vond er een verbouwing plaats waarbij een bovenwoning werd toegevoegd. In 1995 werd er intern verbouwd, waarbij de museale en educatieve ruimte werden vergroot.

De indeling typeert zich door vele gangetjes en hokjes. Op de serre en bovenverdieping na zijn de ruimtes vrij donker. Het oude gebouw heeft haar gebreken en vergt voortdurende zorg en onderhoud.

De oude kluis van het bankgebouw wordt gebruikt als depot en heeft een zeer stabiel klimaat. Tevens is de veiligheid van de collectie zo gegarandeerd, aangezien de kluisdeuren op slot zitten als er niet aan de collectie wordt gewerkt.

De publieksruimtes staan met elkaar in open verbinding. Het betreft een langwerpige ruimte met een vaste opstelling die eindigt in een open ruimte waar lezingen gegeven worden en schoolklassen ontvangen worden. Deze ruimte loopt verder naar de video ruimte. In de laatste twee ruimtes worden wisseltentoonstellingen georganiseerd. Tevens is er een bioscoopzaal waarin een interactieve tentoonstelling is, genaamd het Tribunaal. In de serre van het lunchcafé werden wisseltentoonstellingen georganiseerd. Momenteel worden in deze ruimte tentoonstellingen verzorgd door het Museum voor Vrede en Geweldloosheid.

Het klimaat in de tentoonstellingsruimtes is binnen acceptabele grenzen, maar fluctueert wel redelijk sterk.

De bibliotheek bevindt zich in de kantoren van het museum. De indeling van het kantoorgebied van het museum kan geoptimaliseerd worden.

Situatie

Met een bezetting van vrijwilligers en een betaalde directeur in deeltijd wordt momenteel het maximaal haalbare uitgevoerd om de missie van VMZH uit te dragen. Dat neemt niet weg dat het wenselijk is terug te keren tot een situatie waarin een vaste kern professionals zorg draagt voor de kwaliteit en continuïteit van de activiteiten van VMZH. Het is open voor publiek, er zijn maandelijks lezingen, mensen die de oorlog van dichtbij hebben meegemaakt vertellen verhalen rond 4 mei op scholen bij de groepen 7 en 8, er zijn kleine wisselende expositie, er is een digitaal ondersteunde stadswandeling en er worden projecten met externe partijen uitgevoerd. Achter de schermen vindt de ondersteuning plaats om dit mogelijk te maken: bij de administratie, collectiebeheer, ICT enz.

In het museum draait het vooral om WOII en het verzet, om geschiedenis van zo'n 70 jaar geleden. De link naar het heden wordt gelegd via de Mensenrechten, maar dat is niet duidelijk zichtbaar voor bezoekers, wel via het lesmateriaal voor leerlingen. Maar de oorlog is en blijft een loodzwaar onderwerp. De meeste bezoekers zullen hierdoor het museum niet met een positief gevoel verlaten. Het museum zal ook hooguit een regionale rol blijven vervullen.

De organisatie

Het Verzetsmuseum heeft als rechtsvorm een stichting. Het is een kleine organisatie bestaande uit vrijwilligers onder leiding van een betaalde directeur in deeltijd. Het bestuur bestaat uit zes personen; een vertegenwoordiger van de vrijwilligers is bij alle bestuursvergaderingen aanwezig. Hiermee heeft de belangrijkste interne stakeholder grote invloed op het beleid van het museum.

De vrijwilligerskern bestaat uit een groep personen die al sinds jaar en dag aan het museum is verbonden. Daarnaast zijn veel vrijwilligers korte tijd of voor een klein aantal uren actief voor het museum. In totaal telt het museum circa 45 vrijwilligers die ingezet worden op alle vlakken van het museale bedrijf.

Vrijwilligers worden actief begeleid. Nieuwe vrijwilligers worden met open armen ontvangen. Hierbij wordt goed gekeken wat iemand wel of niet kan. Middels het vastgelegde vrijwilligersbeleid en mogelijk ook functioneringsgesprekken worden de vrijwilligers zo goed als mogelijk begeleid.

Het Petit-Café Vrijheid (museumcafé) wordt gerund door het sociale werkbedrijf Gemiva SVG Groep. Cliënten van de Gemiva SVG Groep worden ook in andere delen van het museum ingezet, zoals bemanning van de balie en schoonmaak van de museale ruimtes.

Toegankelijkheid/huisvesting

De toegankelijkheid van het museum heeft zijn beperkingen. De hoofdtentoonstellingsruimte is bereikbaar voor mensen met een rolstoel of rollator. De videoruimte heeft echter een verhoogde vloer. De serre van het petit-cáfé is niet vanuit het museum bereikbaar. In deze ruimte bevinden zich de toiletten. Voor 'rolstoelers' zijn deze alleen buitenom het museum te bereiken. Er is geen invalidentoilet aanwezig. Al met al reden om uit te kijken naar een betere locatie.

Stakeholders

Stakeholders zijn mensen en organisaties die belang hebben bij Verzetsmuseum Zuid-Holland. De interne stakeholders zijn onderdeel van de organisatie. Externe stakeholders zijn veel diverser en bestrijken zowel de bezoekers van het museum als de geldschieters.

Intern

- Bestuur
- Vrijwilligers
- Gemiva
- Samenwerkingspartners, zoals Museum voor Vrede en Geweldloosheid

Extern

- Schenkers
- Schoolkinderen in Zuid-Holland
- Museumbezoekers
- Café/tuinbezoekers
- Dagjesmensen en toeristen in Gouda
- Subsidieverleners
- Musea en verenigingen met vergelijkbare doelstellingen
- Verzamelaars, kenners en onderzoekers naar/van de WOII (in Zuid-Holland)
- Naburige bewoners
- (nabestaanden van) oud verzetstrijders

Missie

Hoe erg het ook klinkt, maar WOII heeft ook veel goeds tot gevolg gehad en dat dient nadrukkelijker aan de orde te komen.

Het doel is om niet langer alleen het thema oorlog en verzet centraal te stellen maar meerdere richtingen te kiezen. Naast het in beeld brengen van de ellende van de WOII is het zichtbaar maken van juist de positieve uitwerking van conflicten een van de mogelijkheden. Denk in het eerste geval van WOII aan de oprichting van de VN in 1945, de opstelling van de mensenrechten in 1948, de Europese eenwording maar ook de kunstzinnige verwerking. Dit thema is positief, hoopgevend, op de toekomst gericht en nieuw!

Daarnaast is het zichtbaar maken wat de (generaties durende) gevolgen zijn als mensen misdaden begaan tegen andere mensen. Denk in dit geval aan de huidige miljoenen vluchtelingen in de hele wereld en trauma verwerking bij vluchtelingen, oorlogsslachtoffers en militairen.

Vrijheid is het hoogste goed. De grote "winst" van WOII is dat er nu al in Nederland een 3e generatie is die geen oorlog aan den lijve heeft meegemaakt. Maar tegelijkertijd daarmee verdwijnt het gevoel van wat dat hoogste goed, die vrijheid, nu werkelijk betekent.

Daarom wil het VMZH enerzijds zichtbaar maken en zichtbaar houden wat de gevolgen van onrecht, discriminatie en misdaden begaan door mensen tegen mensen zijn en anderzijds verdraagzaamheid, respect en waardigheid als wapen hiertegen positioneren.. Het VMZH wil mensen doordringen van de betekenis van vrijheid, vastgelegd in de grondwet onder de noemer grondrechten en vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het wil de aandacht vestigen op de bedreigingen van mensenrechten door vreemdelingenhaat, racisme, fascisme, antisemitisme en andere vormen van discriminatie. Het wil een zo objectief mogelijk beeld geven van het verzet tegen aantasting en schending van menselijke waardigheid en integriteit voor, tijdens en na de WOII. Het wil het heden met het verleden confronteren en verbinden door zowel jongeren als ouderen bewust te maken van de betekenis van dit verzet in de wereld van nu.

Niet om het zichtbaar te houden op zich, maar om te laten zien hoe klein de stap is om van een normaal functionerend mens een misdadiger tegen de menselijkheid te worden. Zij wil jong en oud (onder-)wijzen op hun verantwoordelijkheid wat het kan betekenen als we niet (meer) verdraagzaam, accepterend en respectvol met elkaar omgaan. Het VMZH wil, kortom, een plek zijn waar de bezoeker doordrongen raakt van het belang van de fundamentele rechten van de mens. Het museum is daarom dan ook een onmisbare schakel.

Visie

Nationale als internationale ontwikkelingen maken zichtbaar dat schending van mensenrechten aan de orde van de dag is. Zowel de globalisering als het daarmee samenhangende intensivering van het gebruik van social media brengen dit helder aan het licht en lijken soms zelfs een versterkende rol in deze schending te spelen. Voor het VMZH betekent dit dat het zich meer op deze nieuwe ontwikkelingen zal moeten richten. Niet onverschillig staan tegenover schending van mensenrechten begint bij het zich realiseren dat iedereen afzonderlijk met gedrag en houding onze samenleving beïnvloedt. Jongeren vormen de belangrijkste doelgroep van het museum, omdat hun opvattingen, waarden en normen nog volop in ontwikkeling zijn.

Het VMZH wil dit inhoud geven door vanuit tentoonstellingen aanknopingspunten voor een betere wereld onder de aandacht te brengen bij een breed publiek. Door middel van exposities, workshops, lesmateriaal, lezingen en debatten legt het VMZH op een actieve manier verbanden tussen de eigen leefwereld van zowel jongeren als ouderen en de begrippen verdraagzaamheid, respect, acceptatie en veiligheid. Op deze wijze wil het

VMZH een brug slaan tussen heden en verleden, tussen theorie en praktijk, tussen kennis en vaardigheden.

Daarnaast geeft zij regionaal educatie en voorlichting aan leerlingen, studenten en volwassenen waarbij de pijn uit het verleden wordt gebruikt als statement om de toekomst duurzaam vrediger te maken.

Om aansluiting bij jongeren te kunnen blijven vinden zal intensiever gebruikmaking van moderne en social media een noodzaak zijn.

Er zal meer ingespeeld moeten worden op c.q. verplaatst worden in de behoeftes van jongeren in termen van muziek, film, video's en interactieve toepassingen. Een actief museum trekt de regio in en wacht niet (alleen) maar af of er bezoekers komen.

Doelstellingen

- 1) Het realiseren van een continue inkomensstroom
- 2) Het opzetten en uitvoeren van subsidieafhankelijke projecten t.b.v. museum en educatie
- 3) De positie in de regio versterken waar iedereen zich kan informeren over mensenrechten, discriminatie en verzet ten tijde van en vanaf de Tweede Wereldoorlog
- 4) Het bevorderen van het opzetten en onderhouden van samenwerkingsverbanden in Gouda, de regio en daar buiten met als doel het maatschappelijk draagvlak van VMZH te vergroten
- 5) Het krachtig verder uitbouwen van de educatieve activiteiten
- 6) Het leveren van een bijdrage aan van belang zijnde (publieksgerichte) activiteiten op maatschappelijk vlak ter versterking van de profilering van VMZH
- 7) Versterking aandacht voor communicatie/PR met inschakeling van moderne media (o.a. internet, social media), in het bijzonder inspelend op leefwereld jongeren anno 2015
- 8) Het aantrekkelijker maken van VMZH voor kinderen

Plan van aanpak

In dit hoofdstuk zijn de concrete acties opgenomen die noodzakelijk zijn om de beleidsplannen te realiseren; deze acties zijn zo veel mogelijk SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) te zijn; een deel van deze acties zijn alleen te realiseren als er voldoende middelen zijn. Dit zal mede de prioritering en volgorde waarin deze acties uitgevoerd kunnen worden, bepalen.

- 1) Herhuisvesting + structurele financiële steun gemeente Gouda over een langere termijn (streven 15 jaar)
Verkeerd medio maart 2015 in oriënterende fase, nagestreefde duidelijkheid uiterlijk herfst 2015
- 2) Het Verzetsmuseum als business zien. Het is noodzakelijk om naar het Verzetsmuseum te kijken als naar een bedrijf en met name naar een bedrijf dat de komende jaren de nodige strijd moet leveren om te overleven. Willen we over 3 jaar nog bestaan en op eigen benen staan dan zullen er jaarlijks structureel voldoende financiële middelen moeten zijn. Sponsorwerving is van het grootste belang en tegelijkertijd niet echt iets voor het VMZH. Reden voor het bestuur om te besluiten fondsenwerving uit te besteden. Momenteel (april 2015) is gekozen voor een sponsorwervingbureau dat in samenspraak met VMZH de sponsorwerving 'in den brede' zal initiëren, dan wel uitvoeren (opzetten campagnes werven van 'Vrienden van...', 'Club van Honderd', projecten ad hoc, e.d.)
Daarnaast is het van belang dat VMZH samenwerkingsverbanden aangaat met andere partijen, zoals MuseumGouda (intentie gezamenlijke ticketverkoop na verhuizing), het Anne Frankhuis op educatief vlak (streven gezamenlijke projecten of uitwisseling educatieve programma's) en andere (verzets)musea op uiteenlopende vlakken.
Start april 2015, vervolgens doorlopend

- 3) Sponsors moeten enerzijds geloven in nut en noodzaak van VMZH op de lange termijn en anderzijds zien dat het museum strak en toekomstgericht en toekomstvast georganiseerd is, zoals blijkt uit de intentie samen te werken met een gerenommeerde instelling als het Anne Frankhuis.
Mogelijke sponsors zullen wellicht 'zakelijker' kijken naar het museum en hun bedenkingen hebben bij het imago ervan. Van belang is het dan ook om te streven naar het formuleren van een heldere boodschap die positief wordt ontvangen.
Goede 'wervende' brochure ontwikkelen, zowel qua inhoud, als uitstraling. Is begin april 2015 in ontwikkeling. Afronding eind april 2015.
- 4) De liquiditeit van VMZH krachtadig inzetten om de positie van VMZH te versterken en de continuïteit op langere termijn te bewerkstelligen.
Doorlopend proces vanaf april 2015, samenhangend met punt 2 en 3
- 5) Het versterken van de posities op de vlakken marketing en communicatie, waarbij nadrukkelijk aandacht voor herkenbaarheid en zichtbaarheid.
Permanent proces dat april 2015 al in gang is gezet, zie met name vernieuwde website
- 6) Een goed georganiseerd vrijwilligersbeleid is van het grootste belang, immers vrijwilligers vormen 'het kapitaal' van de organisatie. In het vrijwilligersbeleid dienen o.a. duidelijk de rechten en plichten van vrijwilligers tot uitdrukking te komen, alsmede een vastomlijnde taakomschrijving. Het geheel dient zodanig te worden vastgelegd, dat de continuïteit van de werkzaamheden niet in gevaar komt bij personele wisselingen.
Openheid binnen de organisatie is van groot belang. Een onderdeel daarvan is het bevorderen van de interactie tussen bestuur en vrijwilligers. Agenda's en notulen van bestuursvergaderingen dienen dan ook voor een ieder inzichtelijk te worden. Tweemaal per jaar dienen er meetings tussen bestuur en vrijwilligers plaats te vinden.
De nagestreefde openheid zal per direct zijn ingang vinden op een nader te bepalen wijze (Intranet, nieuwsbrief of een combinatie daarvan). Een gestructureerd vrijwilligersbeleid is in ontwikkeling vanaf medio maart 2015. Het streven is dit af te ronden voor het zomerreces
- 7) Bevorderen van de omzet uit toegangskaartjes, educatieve projecten en het Museumcafé. VMZH zal zich commerciëler dienen op te stellen. De omzet is redelijk goed te extrapoleren de komende jaren, gezien de recente jaarcijfers. Met name de contacten met het onderwijs in Gouda en de regio en de daarmee samenhangende inkomsten dienen verder te worden uitgebouwd. Daarnaast proberen wij de gemeentes in de regio te enthousiasmeren om het museum in stand te houden. Voor de maandelijkse lezingen dient een (kleine) bijdrage te worden gevraagd van het publiek. Voor de onderscheidene activiteiten dient jaarlijks een financieel plan te worden gemaakt, alsmede een plan voor het komende jaar en een houtskoolschets voor de jaren daarna. Idealiter zou de financiële paragraaf van elk plan moeten worden voorzien van een goed onderbouwde opbrengsten prognose. Omzet maken dient geen bijzaak te zijn, maar hoofdzaak.
Omzet uit toegangskaartjes, educatieve projecten, Museumcafé, verhuur ruimtes e.d. kritisch tegen het licht houden m.b.t. een adequate prijsstelling. Zijn de tarieven nog wel van deze tijd? Inventarisatie vanaf april 2015, afronding medio juli.
- Een heldere taakomschrijving van de directeur
Afronding eind 2015

Bijlage I

Swot-analyse

Met een SWOT analyse¹ kunnen mogelijkheden en bedreigingen geïdentificeerd worden. Hierbij wordt uitgegaan van de eigen sterke en zwakke kanten en worden invloeden van buitenaf meegewogen.

Sterkte

- Combinatie museum & educatie
- Veel activiteiten
- Betrokken medewerkers/vrijwilligers
- Omvang Bibliotheek & Verzetscollectie
- Kennis op het vlak van lesontwikkeling
- Educatieve activiteiten in Gouda en omgeving
- Kennis over WOII
- Goede naam
- Café en tuin
- Redelijk gunstige ligging binnenstad

Zwakte

- Financiën
- Ligging, wel centraal niet in de loop
- Bibliotheek (weinig uitgebaat)
- Continuïteit Vrijwilligers
- Staat van het gebouw en de inrichting
- Indeling museum
- (Vaste) tentoonstelling beperkt
- Rolstoelovriendelijk

Kansen

- Grote groep sympathisanten (lezingen)
- Uitbouwen educatieve activiteiten
- Maatschappelijke/geopolitieke ontwikkelingen
- Samenwerking concurrentie Gouda
- Uitbreiden netwerk/centrale functie
- Café en Tuin
- Inspelen op discussies in de actualiteit
- Trekken voorbijgangers d.m.v. gevel
- Ontwikkeling van kinderactiviteiten/tentoonstellingen

Bedreigingen

- Terugtrekkende overheid
- Continuïteit financiering organisatie
- Slechte financiële situatie scholen/afnemers
- Grote concurrentie op de markt van fondsenwerving
- Vluchtigheid/individualisme
- Afname oorlogsgeneratie

De resultaten van de SWOT analyse werken door in de strategische keuzes en gestelde doelen voor de komende periode (2015-2018).

Bijlage II

Eerste uitwerking van het thema van Jos Groot

Een conflict initieert altijd tegenbewegingen in tegenstelde, dus positieve richting. Het thema van de positieve uitwerking van conflicten mist de negatieve connotatie van oorlog en verzet. Het is zoals eerder gezegd positief, hoopgevend, op de toekomst gericht in plaats van op het verleden en origineel. Dat is belangrijk voor de financiering van een nieuw centrum (bij gebrek aan een beter woord) waarin dit thema centraal staat. Het thema kan mede door zijn originaliteit best eens aanslaan bij particulieren, bedrijven en/of overheden. Met voldoende financiering kunnen er meer vaste medewerkers aangetrokken worden. Dat is ook noodzakelijk voor het opzetten van iets nieuws met de omvang van zeg minimaal 4 keer die van het huidige museum.

Het thema komt niet tot zijn recht in het huidige museum, het past er niet qua boodschap, noch voorgenomen omvang. Er zal dus een ander, groter gebouw gevonden moeten worden. Liefst op een locatie die meer in de loop ligt dan het huidige. Gouda is op zich een aantrekkelijke vestigingsplaats. Het is tenslotte een stad die door toeristen wordt bezocht. Ik kan me een centrum als het voorgestelde hier voorstellen, maar niet in Zoetermeer, bijvoorbeeld. De centrale ligging, tussen Rotterdam, Den Haag en Utrecht kan er toe bijdragen dat het centrum niet louter bezoekers uit Gouda en de directe omgeving trekt, maar van verder weg, inclusief de drie steden aan toe en wie weet verder.

De collectie van het verzetmuseum kan nog gewoon gebruikt worden. Immers, als je het over positieve gevolgen van conflicten hebt zul je ook iets over die conflicten zelf moeten tonen en vertellen. Ik denk aan een 75 % / 25 % verdeling voor positieve gevolgen / conflict. In die 25 % zit dan bijvoorbeeld een deel van de collectie van het verzetmuseum voor het geval dat het conflict WOII is.

Dan voor wat betreft het thema zelf. Eerste associaties met het thema zijn: 'na regen komt zonneschijn', het leren van fouten en tegenslagen, hoop putten uit het verleden, opbouw i.p.v. afbraak en veerkracht en inventiviteit van mensen. Ook is het zo dat niet alleen grootschalige conflicten positieve gevolgen hebben, dat kan ook gelden voor gewone ruzies.

Het onderwerp biedt ook volop aanknopingspunten voor lessen voor leerlingen. Zo zijn positieve reacties op conflicten vaak kunstzinnig van aard. Denk aan de Stolpersteine, maar ook de talloze beelden ter herdenking. Voor de geschiedenis kun je je afvragen of we er ondanks of juist door de conflicten werkelijk op vooruit gaan. Netto vooruitgang is het idee van het verlichtingsdenken. Of is de ontwikkeling cyclisch, zoals vaker in het oosten gedacht wordt? Er kan ook nog vanuit een filosofisch oogpunt naar gekeken worden: wat is positief, wat negatief? Wie weet zijn er zelfs positieve taalkundige consequenties van conflicten. Enz. enz.

Losse gedachten

De indruk moet niet gewekt worden dat conflicten goed gepraat worden. Dat je bijna een conflict zou willen omdat het altijd zulke positieve gevolgen heeft. Nee, het is zo dat je koste wat het kost een conflict moet proberen te voorkomen. Maar als het conflict voorbij is, dan moet je er het beste van zien te maken. Dat dat lukt is een typische eigenschap van mensen.

Het onderwerp van het centrum betreft meer de toekomst dan het verleden. Daarom is de benaming 'museum' niet op zijn plaats. Bij een museum gaat het vooral om het bewaren en tonen van een collectie. Maar wat zou wel een goede naam zijn?

Zijn er soortgelijke musea? Het 'Humanity House' in Den Haag is een centrum dat ook de gebaande paden heeft verlaten. **voor zover ik weet (ik ben er nooit geweest).**

Het proberen iets positiefs na een conflict te bewerkstelligen kun je ook 'na de oorlog in verzet gaan' noemen. Jos Groot: "Zo breng ik het bij klassenbezoek, waarbij ik in het begin iets vertel over het museum en over verzet. Dan stel ik wel eens de vraag of de leerlingen weten dat er ook mensen ná de oorlog in het verzet zijn gegaan. Maar dan niet om bezetters te dwarsbomen, maar om oorlog te voorkomen. Zo als bijvoorbeeld Jan Terlouw met zijn boek "Oorlogswinter", de stichters van het museum waar ze nu zijn, en de kunstenaar die door heel Europa tienduizenden Stolpersteine gelegd heeft."

Vervolg

Eerst zou het nieuwe thema doordacht en uitgewerkt moeten worden, wat leidt tot een eerste opzet van een centrum. Ook moet gekeken worden of er al soortgelijke initiatieven zijn. Aan de hand daarvan kan bekeken worden wat voor mogelijkheden voor alternatieve huisvesting en financiering er zijn.

Idee-uitwerkingen van Arjen van Wijngaarden

Optimalisering museumgedeelte

Het plaatsen van meer vitrines met objecten uit het depot in wat heet 'de educatieve ruimte' in het museum. We moeten proberen die ruimte aantrekkelijk te maken, zonder dat daar veel geld mee gemoeid moet zijn. Low budget dus! Bovendien moet er een heldere bewegwijzering komen, aangevuld met bezoekersinformatie, die in een oogopslag de bezoeker duidelijk maakt, wat hij kan verwachten. Bovendien is het wenselijk dat er meer exposities in het museum worden gehouden.

Samenwerkingsverbanden het uitbouwen van de mogelijkheden die de samenwerking met de Gemiva biedt is een onderdeel waar de komende tijd veel aandacht aan dient te worden besteed. Te denken valt aan: aan de openstelling op zaterdag, promotie naar buiten toe, wat bied je de gast aan, etc.

Bij projecten valt in eerste instantie te denken aan de samenwerkingsverbanden die zijn voortgekomen uit de z.g. co-creatiesessies die in september 2013 zijn gehouden. Een aantal projecten loopt inmiddels, ofwel wordt binnenkort gerealiseerd (momentopname februari 2015). Wel hebben deze projecten constant aandacht nodig, anders verzanden ze. Bovendien moet VMZH in praktische zin projecten faciliteren c.q. concretiseren in de zin van het beschikbaar stellen van ruimte en het vragen aan vrijwilligers of ze bereid zijn 's-avonds of in het weekend hun medewerking er aan te verlenen.

Publieksgerichte activiteiten waarbij iemand aangetrokken moet worden die het gehele traject van aanvraag tot realisatie voor zijn rekening neemt.

Dit is een vast onderdeel van het aanbod van VMZH. Dat vergt constant aandacht. De maandelijkse lezingen zijn er niet zomaar, die moeten worden georganiseerd. Hetzelfde geldt voor een bijdrage aan het museumweekend, open monumentendag etc.

Onder het bijdragen aan maatschappelijk van belang zijnde activiteiten vallen het organiseren van de feestelijke activiteiten op 5 mei op de Markt in Gouda onder de paraplu van de Stichting 4 en 5 Mei Gouda. Verder het mede organiseren van activiteiten van de Stichting 21 Maart, en bijvoorbeeld het onderhouden van contacten met het Historisch Platform Gouda.

Goede relaties met klanten moeten onderhouden worden en behoeft permanent aandacht. Anne-Eva Krebs onderhoudt de contacten en zorgt ook daadwerkelijk voor het goed verzorgen van bv vergaderingen van de PVDA, leesclubs, kunsthistorische lessen etc.